

Leven - Onderwijs

Onderwijs

Het Zweedse onderwijsstelsel is gebaseerd op twee pijlers: allereerst ondersteunt en moedigt het kinderen aan tot leren en zicht te ontwikkelen en een goede start in het leven te maken en daarnaast is het een ondersteuning voor de ouders om ouderschap en werken of studeren te combineren. Het onderwijs is (bijna) gratis ongeacht hoe oud je bent, vaak hoeft je alleen je boeken te betalen. Het onderwijstelsel bestaat uit vier stadia: Förskolan, Grundskolan, Gymnasium en Universit t.

F rskolan (1 - 5 jaar)

De f rskolan is er voor kinderen van 1 tot en met 5 jaar. Voor het eerste jaar is er geen offici le kinderopvang. Dit omdat de ouders mogelijkheden geboden worden om het eerste levensjaar van het kind betaald verlof op te nemen. Ongeveer driekwart van de Zweedse kinderen zijn op een f rskolan ingeschreven. Uiteraard afhankelijk van de kommun en het aanbod worden de kinderen onderverdeeld in groepen van 15 - 20 kinderen met drie leiders op elke groep. Vaak is er ook een aparte kok aangesteld op een f rskolan. Op de f rskolan ligt de nadruk op het leren spelen met elkaar en wordt er heel veel buiten gespeeld en uitvluchtjes gemaakt met de kinderen.  s Ochtends wordt er gezamenlijk ontbeten, rond tien uur is het tijd voor een tussenmaaltijd (mellanm l: meestal fruit), gevolgd door een warme lunch en om drie uur nogmaals een mellanm l. Alle kinderen hebben in ieder geval recht op 15 uur onderwijs, ongeacht of de ouders werkloos zijn, werken, studeren of ouderschapsverlof hebben. Bij meer uren mag het kind maximaal het aantal werkuren plus een uur reistijd benutten. Deze uren worden ingedeeld volgens het schema van de school. Gerelateerd aan het inkomen van de ouders wordt er een bijdrage berekend tot aan een maximaal bedrag (maxtax) per maand. Deze bedragen willen nog wel eens per kommun verschillen:

Inkomsten van 0 - 37999 SEK per maand (% van brutoloon)

	0-15 uur/week	15-35 uur/week	meer dan 35 u/week
Kind 1	1,5 %	2,25 %	3,0 %, max. 1260 SEK/maand
Kind 2	1,0 %	1,5 %	2,0 %, max 840 SEK/maand
Kind 3	0,5 %	0,75 %	1,0 %, max 420 SEK/maand
Kind 4	gratis	gratis	gratis

www.zwedenemigratie.nl

De tekst op deze pagina is afkomstig van de Zweden Emigratie Site en mag uitsluitend gebruikt worden voor persoonlijke doeleinden.

Inkomsten hoger dan 37999 SEK per maand (% van brutoloon)

	0-15 uur/week	15-35 uur/week	meer dan 35 u/week
Kind 1	570 SEK/maand	855 SEK/maand	1260 SEK/maand
Kind 2	380 SEK/maand	570 SEK/maand	840 SEK/maand
Kind 3	190 SEK/maand	285 SEK/maand	420 SEK/maand
Kind 4	gratis	gratis	gratis

Kinderen van 4 en 5 jaar krijgen 15 uur gratis onderwijs aangeboden als voorbereiding op de grote school. Wachttijden voor plaatsing verschillen per school, maar kunnen oplopen tot 3 - 4 maanden.

Er zijn verschillende vormen van förskola. De "dagis" (de gewone door de kommun geregelde schoolwerkzaamheid), de "dagmama" (een door de kommun aangestelde persoon die thuis de kinderen opvangt. Dit is vaak in gebieden waar de kinderen te ver van een gewone school af wonen) en het föräldrakooperativ (een samenwerkingsverband van verschillende ouders die samen de kinderopvang voor hun rekening nemen).

Grundskolan (6 - 16 jaar)

In Zweden begint de leerplicht met 7 jaar. De meeste Zweedse kinderen beginnen echter al met de grote school als ze 6 jaar zijn. Tot hun 16e zitten de kinderen hoofdzakelijk in klassen met hun leeftijdsgenootjes en ook hier wordt weer veel aandacht besteed aan de natuur en activiteit. De volgende vakken worden onderwezen:

Beeld	230
Huishoudelijke vaardigheden	118
Sport en gezondheid	500
Muziek	230
Handarbeid	330
Zweeds	1 490
Engels	480
Wiskunde (rekenen)	900
Aardrijkskunde, geschiedenis, godsdienst en maatschappijleer (samen)	885
Biologie, natuurkunde, scheikunde, Techniek (samen)	800
Taalkeuze	320
Leerlingkeuze	382

www.zwedenemigratie.nl

De tekst op deze pagina is afkomstig van de Zweden Emigratie Site en mag uitsluitend gebruikt worden voor persoonlijke doeleinden.

Totaal gegarandeerde lestijd 6 665
 Hiervan mag de school zelf invullen 600

Onderwijs is gratis en vaak hoef je ook niets te betalen voor maaltijden, leermiddelen en uitstapjes.

Skolbarnomsorg (6 - 12 jaar)

Onder de tijden dat er geen les gegeven wordt bestaat er een mogelijkheid om de kinderen op te vangen en te begeleiden. Op deze tijden wordt er bijvoorbeeld aandacht besteed aan het huiswerk. Er zijn drie vormen van skolbarnomsorg: fritidshem (vaak een voortzetting van de school in hetzelfde of nabijliggend gebouw), familjedaghem (een kinderleider die zich vaak bij zich thuis ontfermt over de kinderen) en öppen fritidsverksamhet (eigenlijk bestemd voor kinderen van 10-12 jaar en in nauwe aansluiting op de schooltijden). Deze werkzaamheden vinden ook plaats in de vakantietijd als de ouders moeten werken. Het is vrij gebruikelijk dat kinderen hier gebruik van maken omdat de schooltijden vaak vroeg in de middag ophouden en de ouders nog niet klaar zijn met werken. Ook hebben de kinderen 10 weken zomervakantie en er zijn nog niet veel werkgevers te vinden die daarin mee willen.

Voor deze mogelijkheden betaal je een skolbarnsavgift volgens onderstaand model. Ook hier geldt dat dit niet in alle kommunen hetzelfde is.

Inkomsten van 0 - 37999 SEK per maand (% van brutoloon)

Kind 1	2,0 %, max 840 SEK/maand
Kind 2	1,0 %, max 420 SEK/maand
Kind 3	1,0 %, max 420 SEK/maand
Kind 4	gratis

Inkomsten hoger dan 37999 SEK per maand (% van brutoloon)

Kind 1	840 SEK/maand
Kind 2	420 SEK/maand
Kind 3	420 SEK/maand
Kind 4	gratis

www.zwedenemigratie.nl

De tekst op deze pagina is afkomstig van de Zweden Emigratie Site en mag uitsluitend gebruikt worden voor persoonlijke doeleinden.

Gymnasium (16 - 19 jaar)

Sinds 1995 bestaat er een systeem waarbij de leerling moet kiezen tussen 17 driejarige nationaal bepaalde stromingen. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om een specialistische opleiding te volgen (zoals bijvoorbeeld rallyautomonteur). Maar weinig scholen kunnen al deze stromingen aanbieden en soms zal daarom de leerling wat langere afstanden moeten afleggen voor zijn studie. Alle stromingen bevatten in ieder geval de volgende vakken: Zweeds, Engels, rechten, religie, wiskunde, natuurkunde, gymnastiek en gezondheid en artistieke activiteiten. Buiten dat worden er stromingsspecifieke vakken onderwezen. Alle studenten sluiten hun studie af met een project. In de beroepsstromingen wordt er minstens 15 weken van de schooltijd stage gelopen.

De volgende programma's worden aangeboden:

Kinderen en vrije tijd	Recreatie, pedagogiek en sociale vaardigheden
Bouw	Installatie, huizenbouw, schilderwerk
Elektriciteit	Elektrotechniek, computer, automatisering
Energie	Loodgieten, stroomtechniek, zeevaarttechniek
Estetisch	Beeld en vormgeving, dans, muziek en theater
Transport	Vliegtuig-, auto- en machinetechniek, transport
Handel en administratie	Handel en service, toerisme
Handwerk	Verschillende handwerkberoepen
Hotel en restaurant	Hotel, restaurant en catering
Industrie	Lokaal programma
Levensmiddelen	Lokaal programma
Media	Mediaproductie, druktechnieken
Natuur	Bos-, land- en tuinbouw
Natuurwetenschappen	Wiskunde, natuurkunde en milieu
Gezondheidszorg	Lokaal programma
Maatschappij	Economie, cultuur, maatschappij, spraak
Techniek	Lokaal programma

Särskolan

Voor leerlingen met een geestelijke of lichamelijke handicap is er de mogelijkheid om een vierjarige opleiding te volgen. Er kan gekozen worden uit de volgende stromingen: kunst, administratief en economie, handarbeid, hotel en restaurant, media en tot slot techniek. Hier is de lesstof aangepast aan de handicap van de betreffende leerling. Meer informatie over schoolsystemen voor geestelijk gehandicapte kinderen en meer informatie over lichamenlijk gehandicapte kinderen . Het is ook mogelijk om te gaan studeren .

www.zwedenemigratie.nl

De tekst op deze pagina is afkomstig van de Zweden Emigratie Site en mag uitsluitend gebruikt worden voor persoonlijke doeleinden.

Hogeschool of Universiteit (19 en ouder)

Ongeveer 45 % van de leerlingen die het gymnasium afsluiten vervolgen hun studie op de hogeschool of universiteit. Eigenlijk is er niet zoveel verschil tussen beide. Na een universitaire studie kan je een onderzoeksstudie gaan doen wat bij de meeste hogescholen niet kan. Er zit geen niveau verschil in als in Nederland. De studiebelasting wordt gemeten in punten. Voor elke week voltijdsstudie krijg je 1 punten. Een termijn (van een half jaar) bestaat uit 20 weken. Een driejarige voltijdsstudie betekent dus een opleiding van 120 punten. Er zijn daardoor ook verschillende examenniveaus: een högskoleexamen heeft 80 punten, een kandidatexamen 120 punten en een magisterexamen 160 punten. Om toegelaten te worden tot een hogeschool of universiteit dien je aan te kunnen tonen dat je een behoorlijke Zweedse taalkennis hebt. Je zult daarom een Högskoleprov af moeten leggen. Deze wordt twee keer per jaar georganiseerd en je kan hiervoor begeleiding krijgen op de hogeschool, universiteit of via de kommun. Je kunt ook een TISUS-toets afleggen. Beide testen kun je ook in het buitenland afleggen (de Högskoleprov in Brussel en de TISUS in Groningen en Waterloo).

Er bestaan ongeveer 39 hogescholen en universiteiten in Zweden .

Om je studie te financieren kun je een verzoek tot studiefinanciering indienen bij CSN. Deze studiefinanciering is onafhankelijk hoeveel spaargeld je hebt of hoeveel je ouders verdienen. Voorwaarde is echter dat je minstens twee jaar in Zweden moet hebben gewoond en gewerkt. Wat dat laatste betreft is het ook voldoende als je partner werkt. En je moet in Zweden een verblijfsvergunning voor minstens vijf jaar hebben. Als je samenwoont met een Zweeds burger gelden eigenlijk dezelfde regels. Voor het volgen van een SFI-cursus wordt geen studiefinanciering verleend.

Het is vaak heel moeilijk om huisvesting te vinden als je gaat studeren. Studentverenigingen (studentkåren) kunnen je hier vaak bij helpen, maar begin hier tijdig genoeg mee. Twee sites die je behulpzaam kunnen zijn zijn Studentlya en Sökstudentbostad .

Informatie over de werkgelegenheid na je studie kun je vinden op de site van Vereniging van Akademikers SACO .

Volwassenen onderwijs

Volwassenen hebben een breed aanbod tot onderwijs variërend van het volgen van de gymnasiumopleiding tot uitgebreidere universitaire studies. Vele worden georganiseerd door de Komvux (Kommunal Vuxenutbildning: het gemeentelijke volwassenenonderwijs) . Vaak worden er ook kortdurende studies georganiseerd op alle mogelijke gebieden. Mogelijkheden zijn er ook om zogenaamd op afstand (på

www.zwedenemigratie.nl

De tekst op deze pagina is afkomstig van de Zweden Emigratie Site en mag uitsluitend gebruikt worden voor persoonlijke doeleinden.

distans) te studeren. Hierbij studeer je thuis, waarbij je bijvoorbeeld een keer in de twee weken naar school gaat.

In ieder geval is iedere kommun verplicht om een introductie cursus Zweeds voor immigranten (SFI: Svensk För Invandrare) aan te bieden.

Svensk för Invandrare (SFI)

Als immigrant heb je het recht om via de Komvux (Kommunal Vuxenutbildning: het gemeentelijke volwassenenonderwijs) een cursus Zweeds te gaan volgen. Hier zit je met een aantal buitenlanders in een klas eventueel opgedeeld naar niveau en worden de basisvaardigheden in het Zweeds aangeleerd. In verschillende kommuner worden verschillende lesboeken gehanteerd maar uiteindelijk moet het er toe leiden dat je aan het eind van deze cursus een examen doet. Dit examen bestaat uit een luistertest, een schrijfofdracht en tekstverklaring (samen 150 minuten) en een mondelinge toets (20 minuten). Om te oefenen zijn er oude SFI-examens op het internet te vinden .

Diploma

Diploma Legalisering

Als je in het buitenland wilt gaan studeren, ben je verplicht om je diploma te legaliseren. Diploma legalisering is nodig om de buitenlandse onderwijsinstellingen duidelijkheid te geven over de wettelijke status van jouw Nederlandse diploma. Een stempel van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen op het originele diploma bewijst dat het diploma echt en wettelijk erkend is.

Hoe en waar krijg je zo'n legalisatiestempel?

Het verkrijgen van een legalisatiestempel hangt af van het land waar je naar toe wilt gaan (een overzicht vind je op de site van de Informatie Beheer Groep). Deze stempel kun je krijgen op werkdagen tussen 09.00 en 17.00 uur bij de Informatie Beheer Groep of bij de Arrondissementsrechtbank in Groningen. De kosten zijn € 6 voor elk diploma dat je laat legaliseren (inclusief 3 kopieën).

Vertrek je naar een ander land; dan moet je voor een legalisatiestempel naar het ministerie van Buitenlandse Zaken (Bezuidenhoutseweg 67, 2500 EB Den Haag, Tel.: (070) 348 66 32).

Als je de stempel gekregen hebt, ga je met je diploma naar het Consulaat Generaal (ministerie van Buitenlandse Zaken) van het land van je bestemming. Voor adressen klik hier.

www.zwedenemigratie.nl

De tekst op deze pagina is afkomstig van de Zweden Emigratie Site en mag uitsluitend gebruikt worden voor persoonlijke doeleinden.

Statusverklaring

Met een statusverklaring kun je iemand in het buitenland inzicht geven in het niveau van de opleiding die jij volgt of hebt gevolgd. Er zijn standaard verklaringen in de talen Duits, Engels, Frans, Italiaans, Nederlands en Spaans. Bij welke instantie je moet zijn voor jouw statusverklaring hangt af van het soort onderwijs dat je nu volgt. Let wel: er zijn kosten verbonden aan het opvragen van een statusverklaring. Vraag er naar bij de desbetreffende instantie.

Met een diploma VBO, MAVO, HAVO of VWO ga je naar de IB-Groep.
Informatie Beheer Groep
Steenhouwerskade 8-10 (op 5 minuten loopafstand van het NS Hoofdstation)
Groningen
Bezoektijden: op werkdagen van 9.00 tot 17.00 uur.

Met een diploma van het MBO of leerlingwezen ga je naar het COLO (Centraal Orgaan Landelijke Organen).
COLO
Bredewater 8
Postbus 7259
2701 AG Zoetermeer
tel. (079) 352 30 00

Met een hoger onderwijs en universitair diploma ga je naar het NUFFIC (Nederlandse organisatie voor internationale samenwerking in het hoger onderwijs).
NUFFIC
Kortenaerkade 11
Postbus 29777
2502 LT Den Haag
tel. (070) 426 02 60

Een brochure over je diploma en het buitenland inclusief aanvraagformulieren voor legalisatie en statusverklaring is te downloaden op de site van de Informatie Beheer Groep.

(Bron: Informatie Beheer Groep)

Studiefinanciering

Als je besluit om je studie in Zweden af te maken of om een onderdeel van je studie in Zweden te gaan volgen kan je je Nederlandse studiefinanciering meenemen als je bij de Nederlandse studie-instelling ingeschreven blijft staan.

www.zwedenemigratie.nl

De tekst op deze pagina is afkomstig van de Zweden Emigratie Site en mag uitsluitend gebruikt worden voor persoonlijke doeleinden.